

שר המשפטים

ירושלים
י אדר ב תשע"א
16 מרץ 2011

מס' מכתב: 2011-0002-2681
פנימי: מ-ש
(בתשובה נא לציין מס' מכתבנו)

לכבוד
ח"כ דוד רותם
יו"ר ועדת החוקה החוק והמשפט
הכנסת

(גב'),
שלום רב,

**הנדון: אישור ועדת החוקה החוק והמשפט, לתקנות לעידוד טוהר המידות בשירות
הציבור (תיקון), התשע"א -- 201**

1. החוק לעידוד טוהר המידות בשירות הציבור, התשנ"ב – 1992 (להלן – החוק), נחקק במטרה לעודד עובדי ציבור לחשוף תופעות של שחיתות ופגיעה בטוהר המידות (להלן – שחיתות) ברשויות השלטון. מסיבות שונות לא הגיע החוק לכלל יישום. על כן בשנת 2007 תוקן החוק על מנת להבנות תשתית מבוססת יותר להפעלתו.
2. במסגרת התיקון האמור, נקבע כי עובד ציבור שהתלונן בפני הממונה עליו, במישרין או בעקיפין, לפני המבקר הפנימי במקום עבודתו או לפני גוף בודק, בתום לב ועל פי נהלים תקינים, על מעשה שחיתות או על פגיעה אחרת בטוהר המידות שבוצעו במקום עבודתו, זכאי לקבל מהגורם שטיפל בתלונתו, תעודת ממצאים אם תלונתו נמצאה מבוססת.
3. על פי סעיף 7 לחוק, שר המשפטים ממונה על ביצועו של החוק. על מנת להקל על הפעלת המנגנונים שנקבעו בחוק בידי רשויות השלטון האמונות על ביצועו, ועל מנת להתאים את נוסח התקנות לתיקון החוק משנת 2007, מוצע לתקן את תקנות לעידוד טוהר המידות. עיקרי התיקון המוצע מפורטים להלן:

שר המשפטים

(א) הגדרת תלונה מבוססת - לאור ההערכה כי הגורמים הנדרשים לכך לפי החוק, מתקשים לקבוע אימתי תלונה על מעשה שחיתות היא מבוססת, מוצע להגדיר כי תלונה מבוססת – היא תלונה של מתלונן שבעקבותיה ניתן פסק דין פלילי חלוט או פסק דין משמעתי חלוט בו נקבעה אשמת הנאשם או בו הורשע הנאשם, או שבעקבותיה תוקן הליקוי נושא התלונה, או תלונה שמבקר המדינה מצא אותה מוצדקת בהתאם להוראות חוק מבקר המדינה. עוד מוצע להותיר לגורמים המוסמכים לכך את האפשרות ליתן תעודת ממצאים, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, אף אם נסגר תיק חקירה בעניינו של נאשם במעשה שחיתות או אם לא תוקן הליקוי נושא התלונה, עליה התלונן המתלונן.

(ב) יצירת טופס מסירת תלונה בידי מתלונן - ותהליך הבירור של תלונה שמוסר מתלונן בדבר שחיתות במקום עבודתו עלול להימשך זמן רב. לעיתים הגורם המשלים הטיפול בתלונה, אינו יודע מי המתלונן שבשל תלונתו נפתחה החקירה מלכתחילה. כך במיוחד במקרים בהם תלונה שנתקבלה מועברת מגוף בודק אחד לגוף בודק אחר. כדי להקל על ביצוע הוראות החוק, לעניין משלוח תעודת ממצאים למתלונן שתלונתו נמצאה מבוססת, מוצע לקבוע כי גורם המקבל תלונה, יציע למתלונן המבקש לקבל תעודת ממצאים אם תלונתו תימצא מבוססת, למלא פרטיו בטופס 1 שבתוספת. הדבר יאפשר לגורם שישלים את הטיפול בתלונה, לשלוח למתלונן תעודת ממצאים אם ימצא זכאי לה, בהתאם לחובתו על פי חוק זה. מוצע כי עותק מטופס מסירת התלונה יימסר למתלונן והטופס יצורף למסמך שערך מקבל התלונה בדבר התלונה. הדבר יאפשר מעקב אחר התלונה והשלמת הטיפול בה על אף חלוף הזמן.

(ג) דרכי ציון ממצאי בדיקה והמועד למשלוח תעודת ממצאים - מוצע להבנות דרכי ציון ממצאי הבדיקה והמועד למשלוח תעודת הממצאים בהתאם למאפיינים הייחודיים לגורמים האחראים למתן תעודת הממצאים ולטעמים במסגרתם הוחלט על מתן תעודת הממצאים (תקנות 3 ו-4 המוצעות). מוצע לכלול בתקנות טפסים אותם ימלאו מוסרי תעודת הממצאים. נוסח הטפסים מותאם לכל אחת מהנסיבות בהן ניתנת תעודת הממצאים (טפסים 2 עד 5 שבתוספת לתקנות). עוד מוצע לקבוע כי גוף

שר המשפטים

בודק יהיה מוסמך לדחות מתן תעודת הממצאים למועד מאוחר יותר אם הגוף הבודק שוכנע כי מתן תעודת הממצאים באותו מועד, עלולה לשבש הליך פלילי או משמעותי אחר המתנהל באותה עת.

(ד) מעמדו של דין וחשבון של מבקר המדינה - בהתאם להסדר הקיים כיום בתקנות, מוצע לקבוע כי דין וחשבון של מבקר המדינה לפי הפרק הרביעי לחוק מבקר המדינה, או הודעה למתלונן לפי הפרק השביעי לחוק האמור, יבואו במקום דין וחשבון לפי תקנות 2 או 2א המוצעות, לפי העניין, אם מצא מבקר המדינה כי תלונה שהוגשה לו, בשלה ניתן דין וחשבון כאמור, היתה מוצדקת. עוד מוצע כי מבקר המדינה יצרף לדין וחשבון שישלח למתלונן, מכתב בו יצוין כי הדין והחשבון הינו תעודת ממצאים כמשמעה בחוק.

(ה) העברת המלצה לשר המשפטים על מתן תעודת הוקרה - על מנת לממש הוראות סעיף 5 לחוק לפיו כל אזרח רשאי להמליץ על הענקת תעודת הוקרה למתלונן שחשף מעשה שחיתות, ומוסיף וקובע כי שר המשפטים ייזום פניה בבקשה לקבלת המלצות כאמור אל הציבור ואל העומדים בראש גופים ציבוריים, מוצע להבנות את דרך העברת ההמלצות לשר המשפטים. מוצע לקבוע כי המלצה שתוגש לשר המשפטים תהיה מנומקת, ויפורטו בה הנסיבות המיוחדות המצדיקות הענקת תעודת הוקרה. מוצע לקבוע כי שר המשפטים יעביר את ההמלצה שיקבל, בצירוף חוות דעת מטעמו וכן כל חומר רקע עליו הוא ביסס חוות דעתו לנשיא המדינה וליו"ר הכנסת.

(ו) התאמות לתיקון החקיקה משנת 2007 - מלבד עיקרי התיקון שפורטו לעיל, נערכו בתקנות המוצעות התאמות ללשון החוק לשינוי סמכויות שחלו בו, בהתאם לתיקון שנערך בחוק העיקרי.

(ז) תחילה ותחולה - מוצע כי תחילת תוקפן של התקנות יהיה 30 ימים מיום פרסומן, וכי הן יחולו על תעודות ממצאים ועל תעודות הוקרה שניתנו מיום התחילה ואילך.

שר המשפטים

4. אודה לך אם תניח את התקנות על שולחן ועדת החוקה, חוק ומשפט, לצורך אישורן כנדרש לפי סעיף 7 לחוק לעידוד טוהר המידות, התשנ"ב – 1992.

בברכה,
ג' אריה
יעקב נאמן

העתק: עו"ד אורית קורן, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה)
עו"ד מלכיאל בלס, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ)
עו"ד איה דביר, מחלקת ייעוץ וחקיקה (חקיקה)